IZ BELEŽNICE POSLANCA CIRILA STANIČA

Sanacija gradu Bokalce

Na zadnji seji občinske skupščine smo med drugim obravnavali tudi študijo za Turistični sprejemni center Ljubljane, ki naj bi stal na Cesti na Bokalce, nad zahodno avtocesto.

Projektanti so študijo obrazložili, poslanci so dajali pripombe, na katere pa niso prejeli zadovoljivih odgovorov. Vse gradivo je bilo javno razgrnjeno, toda bistvenih ugovorov ni bilo. Gospod župan je predlagal, naj se problem preloži na jesensko zasedanje.

Sama študija zajema štiri več ali manj samostojne podštudije, in sicer: Urejanje športnih objektov ob gostilni pri Pečariču, ki bi zajeli vse površine do jezu na Bokalcah, sanacijo sedanjega zapuščenega gradu Bokalce z vsemi prizidki in gospodarskimi poslopji, ki smo jih zgradili za farmo molznic, sprejemni informativni center za turiste na robu gozdišča na Griču in kasneje še dopandanso sprejemnega centra z motelom v gozdiču nad sedanjo pasjo univerzo. Celotna študija je unikat in je izdelana izven natečaja, ki bi nujno zahteval tudi presojo in sodelovanje pokrajinskih oblikovalcev.

Vse štiri naloge bistveno ne vplivajo na največji bližnji Dom starostnikov v Sloveniji, le nova povezovalna cesta je zamišljena v bližini njenih gospodarskih objektov. Ta cesta povezuje sicer dolino ob Gradaščici s Kozarjami, mimo gradu, doma in novega centra ves okoliš, na dopolnjeni priključek na zahodni obvoznici ob naselju Grič. Tako bi bila celotna Polhograjska dolina in Vič povezana neposredno na zahodno avtocesto Ljubljane.

Poslanci so menili, da je najbolj verjetno reševanje gostinsko športnih objektov od gostilne Pečarič do jezu Bokalce, nato grad Bokalce, ko se bo pojavil investitor, medtem ko bo treba Turistični sprejemni center še primerjati z enakim centrom, ki se nakazuje z motelom mostiščarjev na Ljubljanici ob južni avtocesti.

V študiji prikazano cesto bi že danes potreboval ves okoliš.

Nepreglednost na križišču Rezijanske in Koseskega ulice

Tik pred glavnim vhodom v varstveno ustanovo Kolezija in vhodom v novo šolo ima vogalni posestnik zelo visoko (2 metra in več) obcestno ograjo iz žive meje, ki močno zavira preglednost prometa iz obeh smeri ulice.

Lokalnega prometa je veliko iz bližnjih blokov in skladišč in ob dovozu in odvozu otrok v varstvo.

Prosim in predlagam, da **»občinski oddelek za preventivo in varnost«** izposluje skrajšanje žive meje vsaj na vogalu do višine 80 cm, da ne bo nadaljnjih nesreč in večja varnost za otroke iz varstva.

Finžgarjeva ulica brez hodnikov za pešce

Ko so lansko leto zgradili do hiše pokojnega g. Finžgarja 3 metre širok hodnik za pešce smo vsi čakali, da bodo zgradili potrebam primeren hodnik vsaj še vzdolž Kemijskega inštituta in kopališča Ljubljana tja do Vodnogospodarskega inštituta.

Na Finžgarjevi ulici je vedno večji promet podnevi tja do polnoči, ker je v kopališču posebno gostišče za športnike in sosede. Zemljišče za izgradnjo je v javni posesti in ni tu nikakršnih ovir. Glavni projekt za ureditev ulice ima krajevna skupnost Mirje že več let. Do realizacije na terenu pa ne pridemo ter hodimo in se stiskamo ob neregulirani živi meji ali pa po široki zelenici. Prosim in predlagam, da občinski organi posredujejo pri mestu, da se to ulico vendar že uredi.

Asfaltiranje Mencingerjeve ulice

Glavni projekt za asfaltiranje Mencingerjeve ulice je izvršen. Prebivalci mestnih hiš ob Gradaščici si na javnem mestnem svetu urejajo dovoze ter male vrtove.

Vabim organe občine in mestné inšpekcije, da pojasnijo prebivalcem, kakšen je projekt, da ob asfaltiranju ulice ne bodo gospodarsko prizadeti oziroma oškodovani. Glavni projekt ne nakazuje posebnih vrtov na Mencingerjevi ulici ampak le široko zelenico.

Anarhija na parceli za muzej ob Gradaščici

Nekaj let tega so organi SIS-a za ceste mesta odkupili za Kardeljevo cesto in muzej posamezne stare objekte vrtnarije in stanovanjske hiše. Krajevna skupnost je ponovno opozorila na popolnoma neurejeno zemljišče, ki čaka na nov objekt že več let. Javljajo se vrtičkarji, ki bi radi urejali vrtičke – pa nič. Tu je bila namreč vrtnarija z debelo plastjo vrtne zemlje. Ko so rušili objekte, so rušilci odpeljali tudi zemljo do globine ilovice. Tu stoji sedaj ponovno voda in smradi okolico. Občino in organe prosim:

a) da posredujejo zapuščeno zemljišče društvu vrtičkarjev

b) da ugotovijo, ali je zemljo res odpeljalo podjetje Rast?

c) ali so zemljo odpeljali rušilci objektov in kdo je ta odvoz plačal?

d) kdo je sedaj posekal živo mejo ob Riharjevi ulici, tako, da se vidi zanemarjeno zemljišče?

Varstvena ustanova Kolezija – dopolnitev kanalizacije Kraške ulice

Ko smo pred dvajsetimi leti zgradili varstveno ustanovo Kolezija, smo obljubili zavodu, da bomo v Kraški ulici ob že zgrajeni cestni kanalizaciji zgradili še potrebno število požiralnikov za odvajanje meteorne vode.

Ker se je bivši lastnik zemljišča za Kraško ulico pritožil zoper zoženo ulico na vse organe, ni Kanalizacija zgradila požiralnikov. V tem času je tudi šola uredila športne površine vse do Kraške ulice toda tudi ona ni zgradila požiralnikov. Ustanova in šola imata glavni vhod iz Rezijanske ulice in stranski vhod iz Kraške ulice. V tem odseku je Kraška ulica nedograjena, tako, da ob vsakem deževju stoji na vozišču voda do 10 cm visoko. Cicibani iz vrtca in dijaki iz šole ne morejo iz smeri Kraške ulice v šolo, ker nimajo primerne obutve.

Verjetno spor o lastništvu zemljišča ne bo rešen, zato naj se ne glede na razsodbo republike le zgradi vsaj en ali dva požiralnika, da bodo tako otroci, starši in uslužbenci prihajali po suhem v vrtec in šolo. Požiralnike bo treba zgraditi ne glede na razsodbo, saj bo ulica ostala verjetno kakor je sedaj. Možna razširitev ulice vzdolž sosednih vrstnih hiš za lažji dovoz k bivšemu lastniku ne bo nič vplival na predlagano gradnjo požiralnikov, ki bi morali biti zgrajeni že pred 30. leti.

Prosim, da občina pozove Kanalizacijo, da zgradi vsaj dva požiralnika.

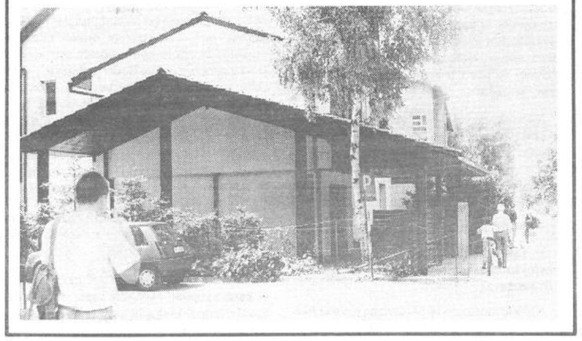

PREJELI SMO PISMO

»ZA« Barjansko jezero

Sem vnet bralec glasila Naša komuna. V zadnji izdaji omenjenega glasila smo zasledili predlog oziroma zamisel o barjanskem jezeru. Ta zamisel se nam je zdela imenitna, saj večina ljudi v okolici ljubljanskega barja ne hodi na morje. Vzrok temu so seveda kmetije, saj jih kmetje ne morejo kar pustiti. Če pa bi bilo na barju res jezero, bi tudi oni lahko uživali v vodnih športih.

To je naš predlog.

Vaš bralec
JOŽE ŠKRABA

Krajani Pijave gorice, Turjaka in Velikih Lašč!

Zaradi organizacijsko tehničnih težav bo predvideno zbiranje odpadkov v teh krajevnih skupnostih steklo konec meseca septembra. Kot ste bili že informirani s posebnimi obvestili, bodo v teh krajevnih skupnostih nameščeni ločeni zbiralniki oziroma zabojniki za steklo (Dinos), za papir (Papir servis) in biološke ter navadne odpadke (Snaga). S tem bo končno rešen problem zbiranja in odlaganja gospodinjskih odpadkov za več kot 900 gospodinjstev na tem območju.

ODPRTJE OBNOVLJENE CESTE IN 35 LET GD NA ŠENTJOŠTU

S potrpežljivostjo in trudom se marsikaj doseže

»Ta cesta bo zdaj prinesla spremembe: več vozil, več živahnosti, morda tudi več denarja,« je na letošnji osrednji proslavi ob odprtju obnovljene ceste Vrzdenec-Šentjošt in 35-letnici tamkajšnjega gasilskega društva v samem središču Šentjošta dejal predsednik občinskega IS **Davor Valentinčič**. Slavnostni govornik je pohvalil že kar prislovično složnost in vztrajnst, ki ju kažejo Šentjoščani pri uresničevanju svojih ciljev in jim zaželel, da bi tudi njihova želja, da bi postali lastna občina postala resničnost.

V lepem sončnem vremenu je pred obnovljenim gasilskim domom o cesti, ki povezuje Šentjošt s horjulsko dolino in Ljubljano spregovoril predsednik vaške skupnosti **Polde Oblak**. Brez dlake na jeziku je razgrnil vso travmatičnost, ki so jo Šentjoščani desetletja doživljali pri gradnji te ceste, za kar naj bi bila v veliki meri kriva tudi nekdanja občinska oblast.

Prvi pobudnik za izgradnjo ceste Vrzdenc-Šentjošt je bil, kot je dejal Polde Oblak, že pokojni Franc Leskovec. Leta 1951 je bil izdelan prvi načrt, dve leti kasneje pa so Šentjoščani zavihali rokave in začeli z delom. V naslednjih dveh letih je bil končan odsek do prve šentjoške kmetije – na Koglu. Tu je zavoljo nerazumljive politike tedanje občine gradnja obstala – na škodo krajanov, kot je dejal govornik. Ti so spet pljunili v roke in izkopali še preostali del ceste.

Leta 1964 je bil izdelan projekt za novo cestno traso, štiri leta kasneje, leta 1968, pa je, potem ko so spet opravili lepo število udarniških ur, po novi cesti zapeljal tudi avtobus (na progi Ljubljana-Šentjošt). Na načrt za asfaltno cestno oblogo pa so morali počakati vse do leta 1990.

Šentjoško gasilsko društvo je že v uvodnem delu proslave, po običajni paradi, predstavil njegov predsednik **Ivan Šubic**. Povedal je, da prvi zametki gasilstva na Šentjoštu segajo še tja v leto 1912, ko so tedanji vaški brambovci kupili tri ročne brizgalne – berglovke. Za začetek organiziranega gasilstva v kraju štejejo 25. september 1957, ko so ustanovili lastno gasilsko formacijo. Sprva so delovali pod okriljem GD Polhov Gradec, nato štiri leta še pod GD Horjul, na začetku leta 1962 pa so se povsem osamosvojili. V kroniki GD Šentjošt bo ostalo zapisano tudi, da je leta 1960 društvo dobilo prvo motorno brizgalno, leta 1962 nov gasilski dom (tudi tega so seveda zgradili udarniško), leta 1973 so kupili prvi avto, v zadnjih letih pa so adaptirali in posodobili svoj prenovljeni gasilski dom, ki ga zdaj krasi tudi podoba sv. Florijana, pa tudi cesto je blagoslovil domači župnik **Janez Vilhar**, ki prav letos praznuje 25-letnico maševanja. Kulturni del proslave pa je tudi tokrat oblikovala domača folklorna skupina.

BRANKO VRHOVEC

Uspešni programi javnih del

Za izvajanje javnih del v naši občini lahko mirno zapišemo, da so v tem letu zaživela. V teku je deset programov tako na gospodarskem in negospodarskem področju, v katerih sodeluje 80 delavcev.

Tako v 21 krajevnih skupnostih že od aprila dalje poteka program **vzdrževanje makadamskih cest** v katerem sodeluje 35 delavcev in bo trajal sedem mesecev. Podoben program, ki poleg vzdrževanja makadamskih cest zajema **tudi čiščenje zelenic ter otroških igrišč** pa se odvija v 14 KS z desetimi delavci in se je prav tako pričel aprila, trajal pa bo sedem mesecev.

V pripravi za izvajanje sta še programa – **čiščenje divjih odlagališč smeti** (izvajalec javno podjetje Snaga s tremi delavci za tri mesece s pričetkom 1. oktobra) in **gospodarska pomoč ostarelim kmetom** (pričel se bo, ko bodo znani izvajalci del). Dela, po informacijah iz KS, v glavnem potekajo v redu in bodo precej prispevala k urejenosti cest in okolja.

V okviru javnih del pa je v **Domu starejših občanov** za eno leto zaposlenih 17 bolniških strežnikov, dva medicinska tehnika, en vzdrževalec in en fizioterapevt. V **Mladinskem domu M. Beličeve** je zaposlen en delavec za dobro enega leta za učno pomoč učencem. Za dva meseca sta na **osnovni šoli Bičevje** zaposlena dva vzdrževalca, v juniju je bila ena zdravnica za en mesec zaposlena **v okviru letovanj ZPM,** v teku pa je podpis pogodbe za tri delavce vzdrževalce za tri mesece v **Botaničnem vrtu.** Tu velja zapisati, da ti zavodi v glavnem kasneje tudi kadrujejo iz vrst začasno zaposlenih na javnih delih.

199 zahtev za denacionalizacijo vloženih pred sprejetjem zakona o denacionalizaciji, prikazani pod sekretariatom za občo upravo, zbirno vključuje tako področje poslovnih stavb in prostorov, stanovanjskih hiš in stanovanj kakor tudi stavbnih zemljišč.

Do sedaj je bilo izdanih 5 odločb (kmetijstvo), v pripravi za izdajo je 35 odločb (največ 20 iz področja kmetijstva), sedem odločb (kmetijstvo) je sicer popolnih, vendar obstajajo ovire za vrnitev nepremičnin s strani zavezancev. Poleg teh je še 94 popolnih zahtev (40 kmetijstvo, 54 sekretariat za občo upravo) pri katerih še ni odgovora zavezanca oziroma ni ustanovljenega odškodninskega sklada.

Še to. V občini delujejo štiri strokovne komisije za denacionalizacijo, vsaka šteje pet članov.

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

RAZORI

Povodnji hujše od suše

Marsikak voznik, ki je peljal skozi Razore pri Dobrovi, si bo za vselej zapomnil to vas. Ozki most čez Horjulščico na samem robu vasi, za njim pa še nepregledno razpotje, kjer se stranska cesta odcepi proti Brezovici, sta prava past za neprevidne voznike, zato ni nič čudnega, da je tu prišlo že do kopice prometnih nesreč. Svoje k temu vsekakor prispeva tudi dotrajani, gladki asfalt skozi vas, ki v času zimskih zmrzali kar kliče nesrečo.

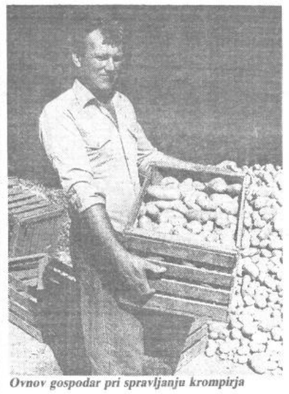

Ovnov gospodar pri spravljanju krompirja

Poplavljena polja

Starejši Razorčani še pomnijo, ko se je na Horjulki, tik za mostom sukalo mlinsko kolo. Imeli so ga na kmetiji pri Ovnu, ko so pred desetletji regulirali gornji tok potoka, pa je mlin za vselej obstal. V spodnjih Razorih, kot nekateri imenujejo spodnji, ločeni del vasi kak dober kilometer proč, je Horjulščica poganjala tudi žago, potem pa so tudi to opustili. Zato pa se potok zdaj v deževnih časih toliko raje razliva Po razorških poljih in senožetih in dela škodo.

»Včasih je Horjulščica ob deževjih naraščala počasneje, vsaj kaka dva dni, zdaj pa pridrvi že prvi dan in poplavlja naša polja. Najbolj ogrožen je del Dolgih njiv in travnik pri Grmu. Tako lani, kot predlani nam je povodenj povzročala škodo,« se jezi nad to nadlogo domačin **Lojze Dolinar.**

Po mnenju nekaterih Razorčanov, se ponuja rešitev v tem, da bi regulirali strugo Horjulščice še od mostu v Razorih do njenega izlitja v Gradaščico, ali pa vsaj utrdili najbolj kritične brežine.

Pod polji med Horjulščico in Gradaščico se menda skrivajo bogati viri pitne vode. Zato je bilo že kar nekaj idej, da bi tam ustvarili nekakšen vodni rezervat. Za vsak primer, če bi zmanjkalo vode. Večji del gornjega dela vasi (17 hiš) je sicer priključen na dobrovsko vodovodno omrežje, medtem ko gospodinjstva v spodnjih Razorih (9 hiš) v glavnem črpajo podtalnico kar s hidrofori. Vendar pa so tako eni kot drugi zadovoljni s kakovostjo vode.

Smrad iz čistilne naprave

Na mestu, kjer zdaj stoji več razorških hiš, se je menda včasih raztezalo še več njiv in polj. Od tod najbrž tudi ime kraja. Zato pa nekateri krajani Razorij zdaj kar težko gledajo čistilno napravo na robu gornjega dela vasi, ki menda izliva svojo vsebino prav pred prvimi hišami in zasmraja okolico. Najhuje je prav v poletnem času, ko je vodostaj vode najnižji. Po njihovem bi bilo treba napeljati izlitje izven vasi.

Razori ta čas premorejo še dva prava kmeta, 3 obrtnike, medtem ko se večina drugih krajanov (med njimi tudi 7 polkmetov) vozi na delo v Ljubljano. Nad preskrbo z osnovnimi potrebščinami, kot pravijo, nimajo pripomb, saj imajo na voljo kar dve trgovini: eno na Dobrovi, drugo pa v Podsmreki.

BRANKO VRHOVEC

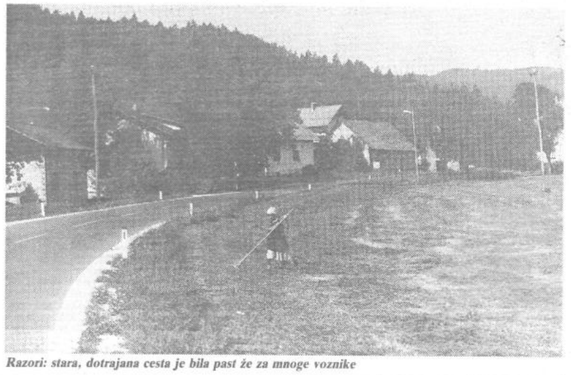

Razori: stara, dotrajana cesta je bila past že za mnoge voznike

VELIKOLAŠKI PREDSEDNIK MANFRED DETERDING:

O cestah, gradnjah in še čem

Priložnostni razgovor s predsednikom KS Velike Lašče Manfredom Deterdingom nam je po eni strani odkril, da v tej naši najjužnejši krajevni skupnosti ne manjka skrbi in odgovornosti za hitrejši razvoj, po drugi pa nas tudi prijetno presenetil, saj kljub težki gospodarski krizi gradbišč ne manjka. Pa naj zapišemo po vrsti.

Pred dokončanjem je gradnja enega kilometra dolge lokalne ceste **od Dvorske vasi do Male Slevice,** zgrajena iz sredstev mesta in občine. Na **Veliki Slevici** je v gradnji 1.500 m dolg odsek komunalne ceste **proti Podbregu,** ki jo gradijo krajani sami (20 gospodinjstev) s pomočjo krajevne skupnosti, Ljubljanskih mlekarn in Kmetijske zadruge Velike Lašče. Z izgradnjo tega asfaltnega traku bo omogočen tudi spodobnejši dostop do zelo obiskane cerkvice iz turških časov. Šest gospodinjstev v vasi **Logarji** gradi 250 m komunalne ceste skozi vas, pri tem pa jim pomagajo z materialom koristniki kamnoloma v sosedanji KS Rob saj uporabljajo to cesto. Tudi v **Brankovem** so pričeli z deli na urejanju ceste čez svoj zaselek v dolžini 1.500 m. Z delom in pomočjo KS bo tako šest gospodinjstev izboljšalo svojo težko želeno cestno povezavo. Denarja v oblastnih malhah ni (problem je tudi nesprejeti mestni proračun) zato kljub temu, da je več cest vključenih v program, le-teh, še ni moč zgraditi. S tisto malo denarja pa se tako gradijo krajši cestni odseki. Prva prioriteta v programih pa kljub temu še vedno ostaja še kako potrebna nova cestna preobleka na relaciji **Mala Slevica-Karlovica,** za katero je projektna dokumentacija izdelana in zanjo so urejena tudi zemljišča.

Gradnja bo potekala etapno, kar pomeni tudi naprej do Lužarjev in mejo s cerkniško občino ter nato še z južnejšim odcepom do ribniške občine. Nič novega ne bomo zapisali če povemo, da je iz obeh sosednjih občin asfalt že pripeljan do naše viškorudniške meje! V zvezi ceste **Mala Slevicsa–Junče (občina Ribnica)** v dolžini enega kilometra pa je na potezi naša občina. Ribničani so za to cesto zelo zainteresirani in za izgradnjo tega odseka so pripravljeni sodelvoati z 52-odstotnim deležem (asfalt in zemeljska dela). Z izgradnjo ceste **Knej–Karlovica** v dolžini 5 km pa bi v velikaloški občini sanirali lokalne ceste. Več kot nujna je izgradnja 3 km dolge ceste **Velike Lašče–Podsmreka,** kjer ob obiskih Stritarjeve rojstne vasi avtobusi še ustaviti ne morejo. Cesta je v letošnjem planu. Prav tako je v planu cesta na Ulako v dolžini 4,5 km. Pripravlja se cesta na **Škrlovico** in cesta na **železniško postajo** Velike Lašče, v sodelovanju s krajani pa bodo asfaltirane mnoge ceste v kraju. Z intenzivnim vzdrževanjem pa se sanirajo krajevnoskupniške ceste tudi z javnimi deli. Veliko skrb pa namenja krajevna skupnost tudi dodatnim prometnim označbam in signalizaciji saj so na mnogih cestah dnevno izpostavljeni šolarji, pa tudi vozniki.

Velikaščani pa so pričeli tudi s pripravami na **izgradnjo novega vodovoda,** saj teče danes po sedmih lokalnih vodovodih oporečna voda, ponekod pa vode tudi že zmanjkuje. V Podstrmecu je Geološki zavod za dvema vrtnina prišel do velikih količin čiste neoporečne vode in z njo bodo v prihodnosti oskrbovali celotno KS, s celotnim omrežjem pa bo v bodoče upravljajo javno podjetje. Tik pred dokončanjem gradnje pa sta tudi **dve mrliški vežici.** Urediti je potrebno še okolico. Upajo, da so se z naslednikom Železnine, podjetjem Mercator Jelka iz Ribnice, uspeli dokončno dogovoriti za preselitev njihovega skladišča in ko bo to opravljeno bodo z urejeno okolico tudi mrliške vežice dobile uporabno dovoljenje.

Več javnih telefonov v Horjulu

Odkar smo v Horjulu dobili avtomatsko telefonsko govorilnico (poleg poštne), marsikomu ni več treba za vsako malenkost tekati k znancem ali sorodnikom, ki imajo doma telefon, ali pa v bližnjo Iskro. Ščasoma pa je žal tudi ta govorilnica postala premalo, saj so potrebe po telefonu tako rekoč iz dneva v dan večje, kakor postaja počasi, toda nezadržno čedalje večji tudi sam kraj. Potrebo po telefonu je čutiti zlasti v večernih urah, ko je pošta zaprta, in tedaj se pred avtomatsko govorilnico v veži zadružnega doma včasih nagnetejo pravcate trume ljudi, ki morajo potrpežljivo čakati, da pridejo na vrsto. Gnečo bi bilo moč omiliti vsaj še z eno, če že ne dvema telefonskima govorilnicama, po možnosti na različnih koncih vasi. Ena sama govorilnica v kraju, ki ima že skoraj tisoč prebivalcev, pa je odločno premalo.

BRANKO VRHOVEC

Brišani so se hladili v »termah«

Letošnje nenavadno vroče poletje je večino ljudi pregnalo v bližino voda. Toda medtem ko so nekateri veselo čofotali v morju, so se morali drugi sprijazniti z bazeni in potoki, če so jih seveda sploh imeli. Tako so tudi mladi z Briš pri Polhovem Gradcu zajezili kar potok Malo vodo, ki teče mimo njihovega kraja, in se praktično vse poletje namakali v njem. »Term«, kot v šali pravijo domačini nastalemu umetnemu jezercu, so bili še posebej veseli najmlajši, saj so lahko čofotali v njih skorajda tako kot v morju.

B. VRHOVEC

ZAKAJ SE SPREHAJAJO RJAVE ZVERI?

Medved »begunec«

V letošnjem izredno vročem, soparnem in nemirnem poletju, kot vse kaže, so si tudi medvedje zaželeli spremembe. Z raznih krajev v bližini Ljubljane smo dobili poročila, da so se nenadoma pojavili medvedje na področjih, ki niso značilna za bivališča, kjer se medvedje stalno zadržujejo. Med takimi področji, kjer je stalno prebivališče medvedov v Sloveniji, je tudi krimsko pogorje. Najraje se zadržujejo v prepadnih stenah in odročnih krajih Iške in drugod, kjer imajo mir. Vsaj tako je bilo doslej. V glavnem.

Pravim, v glavnem, ker sedaj so videli medvede, vsaj tako govorijo poročila na Gojem na Polževem, v vasi Sela nad Robom, na Črni poti na Barju in na avtocesti med Vrhniko in Postojno in še drugod, da ne bi naštevali naprej. Lovska družina Rakovnik, barjanska lovska družina, je smatrala za svojo dolžnost, da opozori člane svoje družine, da ne smejo streljati na medveda, ki se je pojavil na Barju; lahko bi kakšnega strastnega lovca zamikala izredna trofeja in bi položil medveda na dlako. Dodati pa je treba, da so se v lovišču te lovske družine, ki ima svoje lovišče takorekoč v predmestju Ljubljane, pojavili tudi jeleni in divji prašiči. Tako, da tudi medved ne bi bil kakšno posebno presenečenje.

Ljudje pa se sprašujejo, kaj naj bi to pomenilo, da so se medvedje začeli pojavljati na obrobjih svojega stalnega domovališča, v večjem številu, kot smo bili vajeni doslej? To je važno vprašanje, v kakšno kategorijo bomo uvrstili te medvede: Ali so to »problematični« medvedje, medvedje, občasni »izletniki«, medvedje, ki se selijo, medvedje »smetarji« ali morda medvedje »begunci«. Ne bi smeli podcenjevati pri ljudeh strah pred medvedom, če tudi pravijo, da je to zver, ki se boji človeka, seveda le v določenih pogojih. Če pa ga človek presneti, se mu prevče približa in ga morda tudi na kakšen način izziva, se lahko pripeti, da bo medved hudo presenetil takega človeka. Pokazalo se je tudi, da ni dobro tudi to, kako so medvedje v severnoameriških parkih pokazali občasno preveliko domačnost. No, prepričan sem, da vsaj naši krimski medvedje še niso prišli do stopnje prilagodljivosti severnoameriških medvedov. Vsaj doslej še ni nobenih znamenj, ki bi na to kazala.

Vendar pa bi bilo trenutno še težko odgovoriti, kaj naj bi bil povod, da so se pojavili medvedje »begunci« ali morda tudi »izletniki«? Morda je to znamenje po potrebi za širjenje življenjskega prostora? Strokovnjaki trdijo, da pri nas ni preveč medvedov. Verjetno bi bili najbližje resnici, če bi zapisali, da je ogrožen življenjski prostor rjavega medveda.

Strokovnjaki, predvsem lovci trdijo, da je mir zelo pomembna vrednota za domovališče medveda, kakor tudi na splošno za divjad. Sodobni človek pa je te »kraje miru« močno prizadel. Raznih obiskovalcev gozdov in hribov je vedno več, to so gobarji, malinarji, nabiralci raznih gozdnih sadežev, izletniki rekreativci in podobno. Tako praktično ni več medvedjih brlogov, kjer bi medvedka v miru in tišini lahko skotila mladiče, da bi odrasli, povsod jih že ogroža sodobna civilizacija od avtomobilov, gozdnih cest, traktorjev. Praktično neobljudenih, mirnih kotičkov je vedno manj. Zato bi bil morda odgovor, odkod toliko medvedov »beguncev« v tem, da je njihov življenjski prostor ogrožen! STANE LENARDIČ

Končno asfalt do Stranske vasi

Po večletnem čakanju in hudi krvi, so krajani Stranske vasi pri Dobrovi te dni končno le dobili tolikanj želeni asfalt. Kakih osemsto metrov ceste, kolikor je od Dobrove do Stranske vasi, je zdaj v celoti asfaltirano, pričakovati pa je, da bo kmalu izdelan projekt še za asfaltiranje nadaljnjih osemsto metrov ceste – od Stranske vasi do meje s šišensko občino.

»To je pridobitev za vso dolino, ne samo za Stransko vas. Dvajset let smo premetavali papirje zdaj pa smo le uspeli. Na tej cesti bo zdaj prav gotovo več prometa, kar bo svojevrsten pritisk na odgovorne, da bodo priskrbeli asfalt še naprej proti šišenski občini. Ta cesta ni nobena lokalka, ampak medkrajevna cesta republiškega pomena. Dejansko je to najstarejša obvoznica Ljubljane,« pravi **Filip Dolinar,** ki je poleg **Nataše Skulj** med krajani Stranske vasi še najbolj zaslužen za asfalt.

Pri urejanju cestišča na odseku od Dobrove do Stranske vasi so pomagali tudi Strančani sami, ki so prostovoljno odstopili tudi zemljišče za ureditev bankin. Seveda pa bodo pripravljeni zavihati rokave tudi pri urejanju ceste naprej od Stranske vasi.

B. VRHOVEC

Korenine balkanizma so globoko . . .

V Novem Trnovem, na eni izmed sprehajalnih stez med zelenicami je dolgo samevala betonska pregrada, napolnjena z zemljo. Postavljena je bila kot ovira, da ne bi med zelenicami vozili z avtomobili. To pregrado pa so začeli uporabljati za smetnjak, kar je bil nov prispevek k zanemarjenosti tega okolja.

Gospodična Eržika pa je drugače razmišljala. Smetišče-pregrado tik pred vhodom v stanovanjski blok je očistila in posadila z rožami. Toda ne samo to! Skrbela je za svoj vrtiček, ga zalivala in urejala. Večina mimoidočih je to pohvalila, odobravala in občudovala lepe rožice.

V kulturnih krogih in okoljih ni to nič posebnega. Sicer pa je splošna značilnost za kulturnega Slovenca, da ima rad urejeno okolje, predvsem pa so mu pri srcu rože. Kar pogejte nekatere balkone v rožah, da ne bi omenjal hiš v cvetju po vsej Sloveniji.

Eržikin vrtiček na dvorišču pa je bil očitno nekomu napoti. Nekega dne so bile rožice polomljene, izruvane, vrtiček pa okrašen s smetmi. Res je, da je to primer vandalizma, to je delo posameznika in pravijo, da se ve, kdo naj bi to bil.

Gospodična Eržika je zopet uredila vrtiček, nadomestila polomljene rožice.

Ljudje pa se resno sprašujejo: Koliko časa bomo dopuščali, da nekulturni, nevzgojeni posamezniki dajejo pečat vsej soseski! Ali so korenine balkanizma tako globoke . . .

S. L.

Nered v Garažni hiši v Trnovem

Nekateri se čudijo, ne morejo razumeti, kaj se je zgodilo: Ljudje so začeli vračati potrožnice, ker so ugotovili napako, površne obračune ali pa sploh ne vedo, zakaj plačujejo. Ponekod so še plačali pa so sklenili, da tudi ne bodo več, dokler ne dobijo čistih obračunov in se stvari ne bodo uredile.

Nekaj podobnega se dogaja v zvezi »Garažno hišo BC pločkarji Trnovo«. V garažnih prostorih je nered, veliko naprav je poškodovanih, poškodovali so nekaj garažnih vrat, v nekatere so vdrli, garažni prostori so zasmeteni, otroci imajo tekme s kolesi in kotalkami in podobno. (Naša komuna je na te probleme že opozarjala).

Lastniki garaž pa zahtevajo, naj se ta vprašanja uredijo. Imamo tudi primere, kako so urejene nekatere druge garažne hiše v Ljubljani in koliko plačujejo za te usluge. Dobro, to garažno hišo upravlja že kar dolgo časa »začasni garažni odbor«, sedaj pa bi bil že čas, da pridemo v obdobje normalnega poslovanja.

GARAŽNI LASTNIKI

Srečanje starejših krajanov v Kozarjah

Rdeči križ Kozarje je tudi letos v juniju organiziral srečanje za naše krajane, stare nad 70 let.

Srečanje smo pripravili v gasilskem domu Kozarje, kjer so nam priskočili na pomoč tudi gasilci.

Žal nam je bilo, ker udeležba ni bila polnoštevilčna, saj smo imeli kulturni program, ki so ga pripravili otroci osnovne šole Vič, fantovski pevski zbor »Vasovalcev«, harmonikar Ivan Blažič pa nam je igral prijetne viže. Prav tako je bil tudi bogat srečolov, za katerega so prispevali dobitke obrtniki in krajani. Naše prizadevne članice odbora RK Kozarje in ostale gospodinje so pripravile razno pecivo, ki je bilo zares odlično. Vsem, ki so prispevali, da je srečanje uspelo, se prisrčno zahvaljujemo in priporočamo za naslednje leto.

Rdeči križ Kozarje je aktiven tudi pri drugih akcijah, saj sodeluje z viškim Karitasom in pomaga socialno ogroženim družinam ter družinam, ki imajo nastanjene begunce na svojih domovih. Sredstva za te akcije smo pridobili z zbrano članarino članov in podpornih članov v krajevni skupnosti Kozarje. Vsem se za prispevek iskreno zahvaljujemo.

ODBOR RK KOZARJE